

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

**Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari**

Son 6 Jild 4

2024

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ**

№ 6 (4) - 2024

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2024

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Укташ Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Аброр – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

Турсунов Равшан Нормуратович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Холикулов Ахмаджон Боймаҳамматовиҷ – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Габриэльян Софья Ивановна – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Миллий Университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Раја Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Насирходжаева Дилафруз Сабитхановна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Остонокулов Азамат Абдукаримович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент молия институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўқтамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Хожаев Азизхон Сайдалохонович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Фарғона политехника институти

Холов Актам Ҳатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Ҳамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакаров Кулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яҳшиликов Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Файбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Сайдова Камола Усканбаевна – фалсафа фанлари доктори, "Tashkent International University of Education" халқаро университети;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Ўроқова Ойсулув Жамолиддиновна – фалсафа фанлари доктори, доцент, Андижон давлат тибиёт институти, Ижтимоий-гуманитар фанлар кафедраси мудири;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехruz Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳасанов Шавкат Аҳадович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Бахронова Дилрабо Келдиёровна – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Мирсанов Ғайбулло Қулмурадович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Салаҳутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Рахман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдулаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАР:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуротовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Ҳуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Файбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судъялар олий кенгаши хузуридаги Судъялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич - юридик фанлар номзоди, Тошкент давлат юридик университети;

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Хашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Ҳавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна - педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети хузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Қаюмова Насиба Ашурновна - педагогика фанлари доктори, профессор, Қарши давлат университети;

Тайланова Шохида Зайневна - педагогика фанлари доктори, доцент;

Жуманиёзова Мұхәйё Тожиевна – педагогика фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Ибрахимов Санжар Урунбаевич – педагогика фанлари доктори, Иқтисодиёт ва педагогика университети;

Жавлиева Шахноза Баходировна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети;

Бобомуротова Латофат Элмуродовна - педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Васила Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Хайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбаҳор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна - психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Шамшетова Анжим Карамаддиновна – психология фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;
Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси.

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атакулович –сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;
Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич –сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Махкамаси хузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” маъсулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:
scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:
(99) 602-09-84 (telegram).

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Naurizbekova Nurlasamat Kudaybergenova</i> TURKISTONDA OILA VA NIKOH MUNOSABATLARINING O'ZIGA XOS JIHATLARI VA ROSSIYA IMPERIYASI BOSQINIDAN KEYIN MINTAQADA YUZ BERGAN DEMOGRAFIK JARAYONLAR	14-22
<i>Ortiqov Yosin Abdulboqiyevich</i> DUNGANSHUNOSLIK TADQIQOTLARI TARIXSHUNOSLIGI (1990-2023)	23-34
<i>Bobojonova Feruza Xajatovna</i> COBET XOKIMIYATI DAVRIDА ҚУЙИ ВА ЎРТА ЗАРАФШОН ВОҲАСИДА ТАЪЛИМ ТИЗИМИ	35-40
<i>Halimov Tal'at</i> XX ASRNING 20-30 YILLARIDAGI QULOQLASHTIRISH SIYOSATI VA UNING SALBIY OQIBATLARI (BUXORO VILOYATI MISOLIDA)	41-45
<i>Ilhomov Ziyorutdin Adxamovich, Shukurov Rustam Jo'raqulovich</i> ALEKSANDR BEKOVICH-CHERKASSKIY EKSPEDITSIYASINING BA'ZI TAFSIOTLARI: EKSPEDITSIYANING BOSHLANISHI	46-54
<i>Tilanova Shahnoza Salohitdinovna</i> MA'RIFATPARVARLARNING MATONATLI AYOLI XAYRINISO MAJIDXONOVA (1905-1937) HAYOTI VA FAOLIYATIGA CHIZGILAR	55-59
<i>Jainarov Obidjon Xamid yufli</i> XX ACP 20-ЙИЛЛАРИДА ЎЗБЕКИСТОНДА АДВОКАТУРА ТИЗИМИДАГИ ЎЗГАРИШЛАР (ФАРГОНА ВИЛОЯТИ МИСОЛИДА)	60-64
<i>Toshpo'latov Mamadali Zaynidin o'g'li</i> NUROTA TUMANI YOSHLARINI QO'LLAB-QUVVATLASH YUZASIDAN AMALGA OSHIRILGAN CHORA-TADBIRLARNING TARIXIY TAHLILI (2017-2024)	65-73
<i>Umarov Baxtishod</i> SOMONIYLAR DAVRIDA BUXORODA ILM-FAN RIVOJI (TARIX VA TIBBIYOT MISOLIDA)..	74-79
<i>Jўldoшев Салимжон Валиевич</i> ИНТЕГРАЦИЯЛАШУВ ЖАРАЁНЛАРИ ВА ХАЛҚ ЎЙИНЛАРИ	80-85
<i>Askarov Azimjon Odiljon o'g'li</i> O'RTA OSIYODAGI ANGLIYA-ROSSIYA RAQOBATINING TARIXIY KONTEKSTI VA KATTA O'YIN SIYOSATINING VUJUDGA KELISHI	86-91
<i>Eshchanov Hurmat Matnazarovich</i> O'ZBEKİSTON HUDUDI BRONZA DAVRIDA TOPOGRAFIK XUSUSİYATLARNI ETNIK JARAYONLARI KARTOGRAFIYASI.....	92-95
<i>Azamatova Gulmira Bayirbekovna</i> O'ZEKİSTONDA AHOLI MIGRATSİYASI VA UNGA TA'SIR ETGAN IJTIMOIYIQTISODIY	

OMILLAR	96-100
<i>Raimov Mamasoat Safar o'g'li</i> ESKI TERMIZ HAQIDA TARIXIY MA'LUMOTLAR	101-105
<i>Usmanov Jahongir Xo'jaqulovich</i> MARKAZIY OSIYO TARIXSHUNOSLIGIDA ILK ILMIY QARASHLARNING SHAKLLANISHI	106-109
<i>Usmanova Inobat Ibragimovna</i> PROCESSES OF GEOGRAPHICAL LOCATION OF THE IRON AGE POPULATION OF UZBEKISTAN	110-115
<i>Bekmirzayev Islomjon Ibrohim o'g'li</i> O'RTA G'OVASOY HUDUDI QADIMGI DAVR AHOLI TURAR-JOYLARI XUSUSIDA AYRIM MULOHAZALAR	116-120
<i>Gadoyev Dadaxon Xayrulloevich</i> BUXORDAGI "MASJIDI BALAND" MASJIDI QURILISHI VA TARIXI	121-125
<i>Rajabova Sabohat Bobirovna</i> IQTISODIY HAYOTDA TADBIRKOR AYOLLARNING TUTGAN O'RNI (SURXONDARYO VILOYATI MISOLIDA)	126-132
<i>Aloxunov Alisher Ahmadjonovich</i> ARXEOLOGIYADA GEOGRAFIK AXBOROT TIZIMLARIDAN FOYDALANISHNING ASOSIY IMKONIYATLARI XUSUSIDA	133-138
<i>Sharopov Saidusmon Saidaxmadovich</i> XIX ASR OXIRI VA XX ASR BOSHLARIDA BUXORO AMIRLIGINING JANUBISHARQIY HUDUDI SHAHARLARI, XUSUSAN QARSHI, SHAHRISABZ VA KITOB SHAHARLARINI RUS TARIXCHILARI ASARLARIDA YORITILISHI	139-144
<i>Axmedova Gulchehra O'skinovna</i> SHEROBOD VOHASI NOMODDIY MADANIYATI DURDONALARI	145-149
<i>Abduraximov Husniddin</i> O'ZBEKISTON VA AVSTRIYA RESPUBLIKASI O'RTASIDA INVESTITSIYAVIY, HUQUQIY HAMDA ILM-FAN SOHASIDA HAMKORLIKNING MUSTAHKAMLANISHI	150-158
<i>Turopova Mohidil Turdiyevna</i> O'ZBEKISTON JUNUBIY HUDUDLARI TOPONIMIKASINING TABIAT BILAN BOG'LIQLIGI VA URF-ODATLARINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	159-163
<i>Annayeva Zarifa Musurmonqulovna</i> EKOLOGIK HOLATNI BARQARORLASHTIRISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI	164-168
<i>Ahmadov Xurshid San'atovich</i> "CHIG'ATOY IMLOSI" VA MILLIY ZIYOLILAR	169-175
<i>Axmadova Nafisa Axmad qizi</i> O'ZBEKISTON VA GERMANIYA MADANIY ALOQALARINING RIVOJLANISHI	176-179

<i>Жумаева Шоҳида Чориевна</i>	
МУСТАҚИЛЛИК ДАВРИДА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИНГ РИВОЖЛANIШИ	180-186
<i>Elmuratova Umida Farxadovna</i>	
TA'LIM IMKONIYATLARINI KENGAYTIRISHNING GENDER TENGLIGINI TA'MINLASHGA TA'SIRI	187-191
<i>Nazarov Otabek Muzrobovich</i>	
XX ASRNING 80-YILLARI QATAG'ONLIK SIYOSATINING SURXONDARYODAGI IJTIMOIY- IQTISODIY JARAYONLARGA TA'SIRI	192-197
<i>Kupaysinov Ismoyiljon Ahmadjanovich</i>	
1950-1990 YILLARDA ANDIJON OBLASTI JAMOAT TRANSPORTI FAOLIYATI VA UNDAGI AYRIM MUAOMMOLARNI MATBUOTDA YORITISHI ("KOMMUNIST" GAZETASI MATERIALLARI MISOLIDA)	198-202
<i>Oripova Laylo Zafarovna</i>	
O'ZBEKİSTON YOZUVCHILAR UYUSHMASI FAOLIYATI TARIXIGA NAZAR	203-207
08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI	
<i>Magsud Azad Guliyev</i>	
OZARBAYJONDA YASHIL ENERGIYAGA O'TISH: SO'ROQ NATIJALARINI TAHLIL QILISH	208-214
<i>Глазова Марина Викторовна</i>	
ВКЛАД «ЗЕЛЕНОГО» УЧЁТА В ФИНАНСОВОМ МЕНЕДЖМЕНТЕ В УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ КОМПАНИЙ ЭНЕРГЕТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ В УЗБЕКИСТАНЕ: МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТ	215-231
<i>Oramov Jaxongir Jurayevich</i>	
RAQAMLI INNOVATSİYALAR DAVRIDA MOLİYAVİY BARQARORLIKNI BAHOLASHDA EKONOMETRIK MODELLAR	232-238
<i>Шадиева Дилдора Хамидовна</i>	
БАНК СОҲАСИГА РАҶАМЛАШТИРИШ ЖАРАЁНЛАРИНИНГ ТАЪСИР	239-243
<i>Umronov Eldorbek Sodirovich</i>	
TURISTIK KORXONALarda TADBIRKORLIK FAOLIYATI RAQOBATBARDOSHligini BAHOLASH	244-255
<i>Sattarov Umirzoq Normengovich</i>	
MINTAQANI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA TRANSFORMATSIYALASH JARAYONI... 256-262	
<i>Хамдамов Шавкат Комилович</i>	
СОЦИАЛЬНАЯ ЗАЩИТА И БОРЬБА С БЕДНОСТЬЮ: СТРАТЕГИИ ФИНАНСИРОВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ	263-267
<i>Хайитов Жамшид Холвоевич</i>	
ИҚТИСОДИЁТДА ОБОДОНЛАШТИРИШ ХИЗМАТЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ – ДАВР ТАЛАБИ	268-272
<i>Xurramov Azamat Fayzullayevich</i>	
BOZOR IQTISODIYOTI SHAROITIDA UY XO'JALIGI SEKTORINING O'RNI VA AHAMIYATI	273-278

Алимханова Нигора Алимхановна

ТОВАР-МОДДИЙ ЗАХИРАЛАР АУДИТИДА ТАҲЛИЛИЙ АМАЛЛАРНИ ҚЎЛЛАШ 279-287

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

Jumayev Oybek Maratovich

О'zbekistonda kambag'allikni qisqartirish dinamikasining ijtimoiy-siyosiy jihatlari 288-296

Наврӯзова Гулчехра Нигматовна

ХОЖА АҲРОР ТАЪЛИМОТИДА ИНСОНИЙ ҲАҚИҚАТ МАСАЛАСИ 297-302

Хайридинов Аббосхон Анварович

Ғарб маданиятини оммалашишига ички омиллар таъсири 303-311

Муҳамеджанова Лалихон

Ахлоқнинг жамиятдаги трансформацион ва барқарорлаштирувчи функциялари 312-317

To'yeva Muhayyo Shuhrat qizi

О'zbekiston respublikasining yangilanish jarayonida xotinqizlar innovatsion tafakkurini oshirish va faollashuvi borasidagi siyosati: umumnazariy tahlillar 318-322

Ro'zimurodov Siroj Madatovich

O'ilaning ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlarni shakllantirishda ma'naviy-axloqiy tarbiyaning ta'siri 323-326

Ravshanov Ulug'bek Rahbarovich

Axborot globallashuvi sharoitida yoshlarda milliy o'zlikni tarbiyalash masalalari 327-332

Allayarova Marxabo Mavlanovna

Shaxs badiiy ijodini shakllantirishning estetik muammolari va ma'naviyat 333-337

Хашимов Шерахон Жўрахонович

Ўзбекистон халқаро имиджининг юксалишида тиббиёт туризмининг тутган ўрни 338-342

Soatov Rasul Muxitdinovich

Boborahim mashrab hayoti va ijodida tasavvufga doir qarashlar tahlili 343-348

Ashurov Navfal Burxonjon o'g'li

Movarounnahr miqyosida nasaf shahrining ilmiy-madaniy asoslari 349-352

Ўразалиева Гулшада Бекпўлатовна

Гендер тенгликни таъминлаш - янги ўзбекистон стратегиясининг устувор йўналиши 353-358

Xudaynazarov Samad Xudayberdiyevich, Turgunov Azim Turgunovich

Jamiyatning ma'naviy - ijtimoiy rivojlanishida o'zbek xalqi milliy qadriyatlaring o'rni 359-364

Suvanov Ilhom Abdixalilovich

AXBOROT-MAFKURAVIY TAHDIDLARGA QARSHI KURASHDA MILLATLARARO TOTUVLIK VA
DINIY BAG'RIKENGLIKNI TA'MINLASHNING AHAMIYATI 365-371

Axmedova Dilrabo Sa'dullayevna

SHARQ ALLOMALARI ASARLARIDA OILA VA TARBIYA MASALALARI 372-376

Kayumova Aziza Toshmuradovna

IBN XALDUNNING JAMIYAT VA IJTIMOIY TARAQQIYOT TO'G'RISIDAGI
QARASHLARI 377-381

G'ulomov Obid G'ayratovich

YOSHLAR MA'NAVIY KAMOLOTIGA TA'SIR ETUVCHI IJTIMOIY-MADANIY OMILLARNING
O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI 382-385

Панжиев Суҳроб

ГЛОБАЛЛАШУВ ВА ФОЯВИЙ ТАҲДИДЛАР ДАВРИДА ҲАҚИҚАТ ТУШУНЧАСИНИНГ
АҲАМИЯТИ 386-391

Matnazarova Muhayyo Axmetjanovna, Azimova Charos Azamatovna

"ETNOS", "MILLAT" TUSHUNCHALARINING MAZMUN-MOHİYATI VA ULARNING ILMIY-
NAZARIY TAHLILI 392-398

Amanov Alisher Kaxramonovich

VAQTNI ILMIY JIHATDAN TAHLIL QILISH HAMDA UNI FALSAFIY VA MADANIY NUQTAI
NAZARDAN O'RGANISH 399-404

10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI

Пайзибаева Мадинахон Собиржон қизи

БРИТАНИЯ ХАЛҚ ЭРТАКЛАРИНИНГ ШАКЛЛАНИШИДА КЕЛЬТ МИФОЛОГИЯСИНИНГ
ТАЪСИРИ ВА ЎРНИ 405-409

Tevosyan Gayane Arturovna

O'ZBEK VA RUS TILI GRAMMATIKASINING QIYOSIY TIPOLOGIYASI 410-417

Boynazarov Islom Abduxalimovich

INGLIZ TILIDAGI FALSAFIY TERMINLARDA SINONIMIYA HODISASI 418-421

Bahriiddinova Yulduzxon Bahriiddin qizi

INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDAGI BOTANIK TERMINLARNING NOMINATIV TAHLILI VA BINAR
NOMLANISHI 422-426

Javliyev Mansurbek Odil o'g'li

KONSEPT TUSHUNCHASINING HOZIRGI ZAMON LINGVISTIKASIDA TUTGAN O'RNI VA
AHAMIYATI 427-431

Ruziyev Xusniddin Baxritdinovich

PARALLEL KORPUSLARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI 432-436

Rahimova Shahnoza Palvannozirovna

INGLIZ TILIDAGI IBORALARNI O'RGANISHDA TARJIMA MUAMMOLARI 437-442

Muhamadiyev Timur Urazovich

INGLIZ TILIDAGI OAVDA OMMAVIYLASHMAGAN IBORALARDAN FOYDALANISH 443-446

<i>Панжиева Насиба Нармахматовна</i>	
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ СЕМАНТИЧЕСКОГО ПОЛЯ	447-451
<i>Умирова Дилфузада Суюновна, Асадов Шухрат</i>	
ОБРАЗОВАНИЕ ЯВЛЯЕТСЯ НЕОТЪЕМЛЕМОЙ И НЕПРЕРЫВНОЙ ЧАСТЬЮ ПРАВ И ИНТЕРЕСОВ ЧЕЛОВЕКА	452-456
<i>Ибрагимова Мохира Муратовна</i>	
ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ПСИХОЛОГИЗМ И ЕГО ФУНКЦИИ В ТВОРЧЕСТВЕ ВИРДЖИНИИ ВУЛЬФ	457-464
<i>Тойчиева Насибахон Суранбаевна, Ткебучава Ирина Георгиевна, Темирова Шоира Гайбуллаевна</i>	
АКТУАЛЬНЫЕ ТЕНДЕНЦИИ В ИЗУЧЕНИИ ИСТОРИИ ЛИНГВИСТИКИ	465-477
<i>Nurimova Diyora</i>	
LIRIK DISKURS VA UNING MOHIYATI	478-482
<i>Axmadjonova Mohinur Iqboljon qizi</i>	
INGLIZ VA O'ZBEK TILIDA NUTQ AKTLARINING SEMANTIK TUZILISH TAHЛИLI	483-491
<i>Jumanazarov Shukurali Tashmamatovich</i>	
KORPUS TUZISH TEKNOLOGIYASI.....	492-495
<i>Samadova Oydin Ilxomjon qizi</i>	
FRAZEОLOGIK BIRLIK TUSHUNCHASI HAMDA UNING QO'LLANILISHI	496-500
<i>Xamrayeva Rano Rajabovna</i>	
XX ASR INGLIZ ILMIY FANTASTIKASINI TARJIMA QILISH XUSUSIYATLARI	501-505
<i>Ermatov Ixtiyor, Mamatqulov Azizbek</i>	
A.HOJIYEVNING TERMINOLOGIK LUG'ATLARI XUSUSIDA	506-510
<i>Muxtorova Moxlaroyim</i>	
INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA TANBEH BERISHNI BILDIRUVCHI BIRLIKLARNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	511-517
<i>Abdullahayeva Nilufar Ramazonovna, Aliqulova Rohila</i>	
O'SIMLIK NOMLARI BILAN BOG'LIQ TARBIYAGA OID MAQOL VA MATALLARNING CHOG'ISHTIRMA TAHЛИLI	518-521
<i>Носирова Мубина Олимовна</i>	
СПЕЦИФИКА ОТРАЖЕНИЯ АНТРОПОЦЕНТРИЧЕСКИХ ПОСЛОВИЦ В СЛОВАРЯХ РАЗНОСИСТЕМНЫХ ЯЗЫКОВ	522-528
<i>Xasanov Zafar Baxtiyorovich</i>	
ZAMONAVIY TILSHUNOSLIKDA SPORT ATAMALARINI O'RGANISHNING NAZARIY ASOSLARI	529-534
<i>Рахматов Бекзод Уктам угли</i>	
СОЦИАЛЬНО-ЛИНГВИСТИЧЕСКАЯ РЕПРЕЗЕНТАЦИЯ ПОНЯТИЯ «УЧИТЕЛЬ»	535-539

Yaxyoyev Fayzullo muhammadsoli o'g'li
 XX ASRNING IKKINCHI YARMIDA ALISHER NAVOIY LIRIKASIGA DOIR MATNSHUNOSLIK
 BILAN BOG'LIQ TALQINLAR..... 540-546

Otajonova Dildor Baxtiyarovna
 KORPUS TURLARINING LINVISTIKA SOHASINI TARAQQIY ETTIRISHDAGI
 AHAMIYATI 547-551

12.00.00 – YURIDIK FANLAR

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович
 МА'НЯВИЙ ЗИЁН КОМПЕНСАЦИЯСИ МИҚДОРИНИ АНИҚЛАШНИНГ НАЗАРИЙ ВА
 АМАЛИЙ МАСАЛАЛАРИ 552-559

Fayzullayev Aslbek Ulug'bek o'g'li
 MULKNI QASDDAN NOBUD QILISH YOKI UNGA ZARAR YETKAZISH UCHUN JINOIY
 JAVOBGARLIKNI TAKOMILLASHTIRISHNING AYRIM MASALALARI 560-564

Элмуродов Ҳусан Элмуродович
 МЕҲНАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ СОҲАСИДА ЎҚУВДАН ҲАМДА БИЛИМ ВА
 КЎНИКМАЛАРИ ТЕКШИРУВДАН ЎТМАГАНДА ИШДАН ЧЕТЛАШТИРИШ 565-572

Аслонова Лайло Олимовна
 ИЛМИЙ ХОДИМЛАР ҲУҚУҚИЙ МАҚОМИНИ БЕЛГИЛАШНИНГ АЙРИМ
 МАСАЛАЛАРИ 573-583

Файзиева Гулрух Мухаммади кизи
 НЕКОТОРЫЕ ПОНЯТИЯ В СФЕРЕ ГАРАНТИИ ПРАВО НЕПРИКОСНОВЕННОСТИ
 ЖИЛИЩА 584-588

Ибрагимова Сабина Эркиновна
 К ВОПРОСУ О СОВЕРШЕНСТВОВАНИИ НАЦИОНАЛЬНЫХ МЕХАНИЗМОВ В СФЕРЕ
 ДОСУДЕБНОГО УГОЛОВНОГО ПРОИЗВОДСТВА В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН..... 589-593

Tosheva Maftuna Anvar qizi
 AXLOQQA QARSHI JINOYAT-HUQUQIY JIHATLARI 594-600

Халилов Дониёр Нортажиевич
 КОНСТИТУЦИОННОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ ПРАВ И
 СВОБОД В СОЦИАЛЬНОМ ГОСУДАРСТВЕ 601-607

Файзуллаева Нигорахон Равшановна
 МЕЖДУНАРОДНЫЕ ДОГОВОРЫ В СИСТЕМЕ МЕЖДУНАРОДНОГО
 КУЛЬТУРНОГО ПРАВА 608-618

13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI

Saydillayeva Mehrinaz Bahodir qizi
 OLIY TA'LIM TIZIMIDA TA'LIM DASTURLARINI LOYIHALASHTIRISH ASOSIDA PEDAGOGIK
 TA'LIM METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH ASOSLARI 619-626

Ubaydullaeva Jamila Hurramovna
 DARS TURLARI VA DARSNI REJALASHTIRISHGA NISBATAN YONDOSHUVLAR 627-631

<i>Ro'ziyeva Nazira Yodgorovna, Panjieva O'g'ilshod Baxodir qizi, Jo'raev Baxodir Norbo'tayevich</i>	
О'QUVCHILARGA TABIATNI ASRASH VA EZOZLASHNI "YASHIL MAKON" MILLIY TEXNOLOGIYA LOYIHASI ASOSIDA AMALIY ANJUMANLAR ORQALI OLIB BORISH	632-640
<i>Юлдошев Рустам Дилюшод угли</i>	
РОЛЬ ПРАГМАТИЧЕСКИХ КОМПЕТЕНЦИЙ В ИЗУЧЕНИИ ЯЗЫКА И КОММУНИКАТИВНОМ ПРОЦЕССЕ	641-645
<i>Razzakov Baxrom Abdug'afurovich</i>	
BO'LAJAK MUHANDISLAR UCHUN OG'ZAKI MULOQOT KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH: INGLIZ TILI DARSLARIDA TRANSPORT TERMINOLOGIYASINI O'RGANISHGA MISOLIDA.....	646-650
<i>Salimova Shahlo Sayfulloyevna</i>	
TA'LIM TIZIMIDA XAVFSIZ MUHITNI YARATISH MUAMMO VA ISTIQBOLLARI	651-656
<i>Kuchkarova Arofathon</i>	
MATEMATIKA DARSLARIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH (GEOGEBRA DASTURI MISOLIDA)	657-661
<i>Radjabova Gulnoza Giyosiddinovna</i>	
YOZISH BO'YICHA KO'RSATMALARNI TAKOMILLASHTIRISHDA ZAMONAVIY AMERIKA INGLIZ TILI KORPUSINING (COCA) ROLI	662-669
<i>Sharifov Muxriddin Kamoladdin o'g'li</i>	
PROFESSIONAL TA'LIM MUASSASALARIDA MAXSUS FANLARNI O'QITISH ISTIQBOLLARI	670-675
<i>Saidova Surayyo Yarqulovna</i>	
NOFILOLOGIK TA'LIM YO'NALISHI TALABALARI O'QISH KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISHDA SOHAVIY MATNLAR XUSUSIYATLARI VA MATN TANLASH TAMOYILLARI	676-686
<i>Djalolov Furqat Fattohovich</i>	
UMUMIY O'RTA TA'LIM MAKTABLARIDA INGLIZ TILI TA'LIM SAMARADORLIGINI OSHIRISH VA SIFATINI YAXSHILASH YO'LLARI	687-691
<i>Niyazova Minara Baxramovna</i>	
TEXNIKA OLIY O'QUV YURTLARIDA TALABALARNI FRANSUZ TILIGA QIZIQTIRISHNING O'ZIGA XOS JIHATLARI.....	692-697
<i>Amrillayev Husniddin Ashrab o'g'li</i>	
OLIY TA'LIMDA VIRTUAL LABORATORIYALARDAN O'QUV JARAYONIDA FOYDALANISHNING PEDAGOGIK JIHATLARI	698-702
<i>Boboyeva Zarifa Jahonqulovna</i>	
SPORT TAYYORGARLIK JARAYONLARINING ADAPTIV MEXANIZMLARI.....	703-708
<i>O'rozov Shahobiddin Ziyadullayevich</i>	
AMIR TEMUR VA TEMURIYLAR DAVRIDA DAVLATNI BOSHQARISH TAMOYILLARI....	709-713
<i>Muxtshamova Parvina Zahitovna</i>	
ESL DARSLARIDA HAQIQIY MATERIALLARDAN FOYDALANISH	714-716

Received: 20 May 2024

Accepted: 30 May 2024

Published: 19 June 2024

Article / Original Paper

STRENGTHENING OF INVESTMENT, LEGAL AND SCIENTIFIC COOPERATION BETWEEN UZBEKISTAN AND THE REPUBLIC OF AUSTRIA

Abdurakhimov Husniddin

Doctoral student of Navoiy State Pedagogical Institute

E-Mail abduraximovhusniddin1997@gmail.com

Abstract. The Republic of Uzbekistan pursues an open, mutually beneficial, and constructive foreign policy based on its national interests. The country's contemporary foreign policy course is shaped by rapidly changing global and regional conditions, as well as by extensive internal changes. Since gaining independence, Uzbekistan has been actively and wisely addressing pressing socio-economic issues through foreign policy, international cooperation, and by reliance on the experiences of the world's developed countries. The article focuses on relations with the Republic of Austria, one of Europe's most developed countries and among the top ten in global development indicators. It highlights the establishment and consistent continuation of cooperation with Austria since 2017. The impact of investment cooperation on Uzbekistan's economic stabilization, the effective use of Austria's "green technologies" for achieving economic growth while preserving a clean ecological environment, and the influence of inter-parliamentary experience exchanges on legislative changes in Uzbekistan are analyzed. The article also examines the positive achievements of Austria's education system and discusses their relevance to the development of Uzbekistan's education sector.

Keywords: investment, forum, joint ventures, parliament, "green technology", archaeologist, export.

O'ZBEKISTON VA AVSTRIYA RESPUBLIKASI O'RTASIDA INVESTITSIYAVIY, HUQUQIY HAMDA ILM-FAN SOHASIDA HAMKORLIKNING MUSTAHKAMLANISHI

Abduraximov Husniddin

Navoiy davlat pedagogika instituti tayanch doktoranti

Annotatsiya. O'zbekiston Respublikasi o'z milliy manfaatlariga asoslangan holda ochiq, o'zaro manfaatlari va konstruktiv tashqi siyosat olib bormoqda. Respublikaning zamonaviy tashqi siyosiy kursi dunyoda va mintaqada shiddat bilan o'zgarayotgan vaziyat, hamda mamlakatning ichidagi keng ko'lami o'zgarishlarga asoslanib shakllanadi. Mustaqillikni qo'lga kiritgach mamlakatimiz oldida turgan ijtimoiy-iqtisodiy dolzARB muammolar faol va oqilona tashqi siyosat, xalqaro hamkorlik, dunyoning rivojlangan mamlakatlari tajribasiga tayanish orqali o'zining ijobjiy yechimini topib kelmoqda. Maqlada Yevropaning eng taraqqiy etgan mamlakati, dunyoda rivojlanish ko'sratkichlarida eng yuqori o'nlikda turuvchi Avstriya Respublikasi bilan munosabatlarga to'xtalib o'tiladi. Avstriya Respublikasi bilan hamkorlik aloqalarining o'rnatilishi hamda 2017-yildan izchil tarzda davom etayotgani yoritib beriladi. Investitsion hamkorlikning mamlakatimiz iqtisodiy barqarorlashuviga ta'siri, toza ekologik muhitni saqlab qolgan holda iqtisodiy rivojlanishga erishishda Avstriya "yashil texnologiyalari" dan samarali foydalanish, parlamentlararo tajriba almashish natijasida qonunchiligidizga kiritilgan o'zgarishlarning jamiyatimizga ta'siri tahlil qilinadi. Ilm-fan, ta'lif sohasida Avstriya ta'lif tizimidagi ijobjiy yutuqlar tahlil etilib, mamlakatimiz ta'lif sohasida ularni qo'llashning ahamiyati muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar: investitsiya, forum, qo'shma korxonalar, parlament, "yashil texnologiya", arxeolog, eksport.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V4I6Y2024N23>

Kirish. O'zbekiston Respublikasining jahon hamjamiyatiga integratsiyalashuvida Yevropa Ittifoqi mamlakatlari bilan o'zaro manfaatli aloqalarni yo'lga qo'yish va tobora chuqurlashtirish alohida o'rinni tutadi. O'zbekiston Respublikasida so'nggi yillarda o'tkazilgan islohotlarga bo'lgan yondashuv jahon hamjamiyati tomonidan tan olinib, e'tirof etilmoqda. Avstriya bilan hamkorlik munosabatlari tarixiga I.T. Olimova alohida to'xtalib o'tgan[1;49]. Mamlakatimiz rahbari Sh.M. Mirziyoyev ta'kidlaganidek: O'zbekiston Respublikasi tashqi siyosatining ustuvor maqsadlaridan biri jahonning yetakchi davlatlari va xalqaro tashkilotlar bilan strategik hamkorlik qilishning mutanosib, ko'p qirrali tizimini shakllantirishdir. Shu maqsadda mustaqilligimizning dastlabki kunlaridanoq Avstriya Respublikasi bilan mustahkam do'stlik aloqalari o'rnatilib, bugungi kunda yanada faol tarzda davom etib kelmoqda. Avstriya O'zbekiston mustaqilligini 1992-yil 15-yanvarda tan olgan va 1992-yil 25-martda diplomatik munosabatlar o'rnatilgan. Avstriya mustaqil O'zbekistonning Birinchi Prezidenti [I.A.Karimov](#) rasmiy tashrif bilan borgan birinchi davlat hisoblanadi. 1994-yil boshida O'zbekiston Vena shahrida elchixonasini ochgan. Xalqlarimiz o'rtasida aloqalar so'nggi yillarda yanada faollashdi. Xalqaro ekspertlarning fikricha, yangi O'zbekiston o'zining ochiqligi va jadalligi bilan ajralib turgan izchil, samarali va konstruktiv siyosat yuritmoqda. Avstriya 2023-yilda Yevropadagi eng rivojlangan davlatlar qatoriga qo'shildi va u dunyo davlatlari orasida rivojlangan o'nlikdan joy oldi.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya. Muammoning o'rganilganlik darajasi tahlil qilinarkan, mazkur masala yuzasidan Olimova, I. T, Kamolov, M. N., & Buriyeva, U. N, Jalilov, A. A., & Qodirova, S. Tlar tadqiqot olib borishgan. Tadqiqot Avstriya va O'zbekiston hamkorlik munosabatlariga bevosita qaratilgan. Ushbu hamkorlik yo'lida imzolangan shartnomalar, normativ-huquqiy hujjatlar va ularning ijrosi yuzasidan mas'ul idoralaring ochiq manbalariga joylashtirilgan ma'lumotlari hamda mahalliy ommaviy axborot vositalari materiallari, bu mavzu yuzasidan e'lon qilingan dissertatsiya va maqolalar asosida olib borilgan. Ilmiy tadqiqotni yaratish jarayonida O'zbekistonning Avstriya Respublikasi bilan hamkorligiga tarixiy, qiyosiy tahvil, davriy taqqoslash, xolislik tamoyillari va kompleks yondashuv metodlaridan foydalanildi.

Muhokama va natijalar. Iqtisodiy-investitsiyaviy hamkorlikning mustahkamlanishi: Mamlakatlarning iqtisodiy rivojlanishida tashqi savdo aloqalarining roli ahamiyatlidir. Raqobatbardosh, tayyor mahsulotlarni ishlab chiqarish, import qilinayotgan tayyor sanoat mahsulotlarini mahalliylashtirish va eksport salohiyatini yuksaltirish iqtisodiy siyosatning asosiy maqsadi hisoblandi. Mustaqillik yillarda O'zbekiston tashqi savdo munosabatlarini erkinlashtirish borasida chuqur islohotlar amalga oshirilishi natijasida tashqi savdoning geografik va tovar tarkibida jiddiy o'zgarishlar yuz berdi. "O'zbekiston bugungi kunda 45 dan ortiq mamlakatlar bilan ikki tomonlama savdo aloqalariga ega. Tashqi savdo aylanmasi 1991-yildagi 2,1 mlrd. dollardan 2023-yilda 62,6 mlrd. dollar hajmiga yetdi" [2;142]. Bu borada mamlakatimiz Avstriya Respublikasi bilan 30 yildan buyon ishonchli va mas'uliyatli hamkor sifatida aloqalarni muntazam rivojlantririb kelmoqda. Avstriya Respublikasi siyosiy, savdo-iqtisodiy, madaniy-gumanitar, sog'liqni saqlash sohalarida mamlakatimizning yaqin hamkoridir. 2017-yil 7-fevralda 2017 – 2021-yillarga mo'ljallangan "Harakatlar strategiyasi"ning qabul qilinishi O'zbekiston Respublikasi tashqi siyosatini yangi bosqichga olib chiqdi. Investitsiya – har qanday mamlakat iqtisodiyotini harakatga keltiruvchi, taraqqiyotni

ta'minlovchi muhim kapital. Chunki iqtisodiy taraqqiyot bevosita ana shu sarmoya oqimiga bog'liq. U esa hech qachon o'z-o'zidan kirib kelmaydi. Buning uchun zarur muhitni yaxshilash, huquqiy bazani mustahkamlash, investorlarning manfaatlarini himoya qilishga qaratilgan izchil islohotlar zarur. Dunyoga ochilgan O'zbekiston allaqachon bu borada zarur islohotlarni boshlab yuborgan. Toshkentda har yilda muntazam o'tkazilib kelinayotgan investitsiya forumi fikrimizning dalili bo'la oladi. 2021-yil noyabrda poytaxtimizda O'zbekiston – Avstriya biznes forumi bo'lib o'tdi. Unda Avstriyaning 30 mingdan ortiq kompaniyalari ishtirok etdi. Forumda mamlakatimizning ishlab chiqarish va investitsiya salohiyati, xorijlik investorlarga yaratilgan sharoitlar haqida ma'lumot berildi. 2021-yilga kelib mamlakatlarimiz o'rtaida tovar ayirboshlash hajmi 2017-yildagiga nisbatan 40% ga oshib, qo'shma korxonalar soni ancha ko'paygan. Forumda Avstriya tomonlari energetika, kimyo, neft-gaz kabi sohalarda hamkorlikni kengaytirishga qiziqish bildirdilar. Avstriya delegatsiyasi O'zbekiston Xalqaro Islom Akademiyasida ham bo'lib muassasa faoliyati, bu yerdagi noyob qo'lyozmalar bilan tanishdilar. "Uchrashuvda O'zbekiston Respublikasi Tashqi ishlar vazirligi va Avstriya Respublikasi Yevropa va tashqi ishlar federal vazirligi o'rtaida 2022-2023-yillarga mo'ljallangan hamkorlik dasturi imzolandi"[3;].

"Angren" maxsus industrial zonasida shakar zavodi qurish, ishlatilgan avtomobil moylarini qayta ishslash, keramik plitalar tayyorlash, terini qayta ishslash va undan tayyor mahsulot ishlab chiqarish yo'lga qo'yilgan. "Bu loyihalar Avstriya, Hindiston hamda Bolgariyaning yetakchi kompaniyalari o'rtaidan tanlab olingan investorlar ko'magida hayotga tatbiq etilmoqda"[4;18].

Xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalari va eksport salohiyatining kuchayishi mamlakat iqtisodiyotining rivojlanishi uchun asosiy omil hisoblanadi. "Made in Uzbekistan" brendi asosida ishlab chiqarilgan sanoat va qishloq xo'jaligi mahsulotlarining dunyo bozorida o'rni va ahamiyati tobora oshib bormoqda. Chunki so'nggi yillarda mamlakatimizda jahon bozoriga chiqish, eksportbop mahsulotlar ishlab chiqarishga qaratilgan chuqur sa'y-harakatlar olib borildi. 2022-yil iyun oyida Avstriyaning Vena shahrida O'zbekiston qishloq xo'jaligi mahsulotlarining birinchi ko'rgazmasi bo'lib o'tdi. Venada O'zbekiston qishloq xo'jaligi mahsulotlari ilk bor namoyish etildi. Tadbirdan ko'zlangan asosiy maqsad shuki, O'zbekistonning agrar, eksport va sayyohlik salohiyatini namoyon etish, avstriyalik tadbirdorlarni "Made in Uzbekistan" brendi bilan tanishtirish. "Ko'rgazmada Avstriya bozori uchun yangi bo'lgan mahalliy mahsulotlar —holva (Farg'ona), bio-qurt (turli xili), lakritsa (qizilmiya ildizi) va mahalliy uzum navlaridan vinolar namoyish etildi. O'zbekistonda yetishtirilgan mahsulotlar taqdimoti doirasida o'zbek qovunining Yevropa bozorida tobora ommalashib borayotgani alohida qayd etildi"[5:240,241].

2023-yil 4-dekabrdagi Vena shahrida Savdo-iqtisodiy hamkorlik bo'yicha O'zbekiston-Avstriya hukumatlararo komissiyasining 8-yig'ilishi va biznes-forum bo'lib o'tdi. "Tadbirda investitsiyalarni jalb etish mexanizmlari, umummavsumiy turizmni rivojlantirish, "yashil" texnologiyalarni joriy qilish, muqobil energetika, tog'-kon sanoati, infratuzilma va temir yo'llarni modernizatsiya qilish, tibbiy asbob-uskunalarni yetkazib berish sohasida, chorvachilikni rivojlantirish va boshqa yo'naliishlarga alohida e'tibor qaratildi. Avstriya tomoni mazkur sohalarda hamkorlikni rivojlantirish bo'yicha 20 dan ortiq takliflarni taqdim etdi"[6;1].

Avstriya Tashqi Ishlar vaziri Aleksandr Shallenberg so'nggi yillarda o'zaro hurmat va do'stlikka asoslangan O'zbekiston-Avstriya munosabatlari ijobjiy sur'at namoyon etib

borayotganini ta'kidlab, O'zbekiston hukumatiga maktubida shunday ta'kidlaydi — "Avstriya ishbilarmon doiralari O'zbekistonni mintaqadagi, ayniqsa, infratuzilmani rivojlantirish va" yashil iqtisodiyotga" o'tish nuqtayi nazaridan eng istiqbolli bozorlardan biri deb biladi". BMT ma'lumotlariga ko'ra, inson salomatligi ko'p jihatdan atrof-muhit holatiga bog'liq. O'zbekiston Respublikasi iqtisodiy taraqqiyoti atrof-muhitni qurbon qilish evaziga bo'lmasligi kerak. Bugungi global dunyoda ekologik xavflarni va ekologik tanqislikni kamaytirgan holda barqaror iqtisodiy rivojlanishni maqsad qilgan O'zbekiston hukumati "yashil texnologiyalar" sohasida Avstriya bilan yaqindan hamkorlik munosabatlari o'rnatgan. 2022-yil 20-sentabr kuni BMT Bosh Assambleyasining 77-sessiyasi doirasida O'zbekiston Respublikasi Tashqi ishlar vaziri Vladimir Norovning Avstriya Respublikasi Yevropa va tashqi ishlar vaziri Aleksandr Shallenberg bilan uchrashuvi bo'lib o'tdi. "Davlatlararo hamkorlikda so'nggi yillarda ijobjiy dinamika kuzatilayotgani mammuniyat bilan qayd etildi. Aloqalarni ikki tomonlama asosda hamda "O'zbekiston-Avstriya-Yevropa Ittifoqi" formatida jadallashtirish ta'kidlandi. O'zbekiston iqtisodiyotining gidroenergetika, yashil texnologiyalar, qishloq xo'jaligi va qurilish sanoati kabi tarmoqlariga to'g'ridan-to'g'ri Avstriya investitsiyalarini jalb qilish imkoniyatlari mavjudligi qayd etildi" [7]. Bir so'z bilan aytganda yashil texnologiyalar ishlab chiqarish jarayonlari va ta'minot zanjirlari ekologik toza yoki an'anaviy ishlab chiqarish usullariga nisbatan kamroq zararli bo'lgan texnologiyalardir. Bularga chiqindilarni qayta ishlash, elektr energiyasining muqobil manbalaridan foydalanish, suvni biologik tozalash, gidroenergetika, quyosh energiyasi kabi texnologiyalarini misol keltirishimiz mumkin. Bu borada Avstriya tajribasi va yordami orqali O'zbekiston hukumati yashil iqtisodiyotni yaratishda tub o'zgarishlarni amalga oshirmoqda.

2021-yil 8-noyabr kuni O'zbekiston Respublikasi tashqi ishlar vaziri A.Komilov Avstriya Respublikasi Yevropa va tashqi ishlar vaziri M.Linxard boshchiligidagi delegatsiya bilan uchrashdi. Muloqotda so'ngi yillarda O'zbekiston bilan Avstriya o'rtasidagi konstruktiv hamkorlik yangi bosqichga chiqqani qayd etildi. Tomonlar Afg'onistonda yuzaga kelayotgan vaziyat, uning mintaqaviy va xalqaro barqarorlikka ta'siri yuzasidan fikr almashdilar. "Afg'onistondan fuqarolarni evakuatsiya qilishda berilgan ko'mak uchun O'zbekistonga minnatdorchilik bildiramiz" – deydi M.Linxard [8;4]. 2021-yil avgustda Afg'onistonda hukumat "Tolibon" ixtiyoriga o'tgach O'zbekiston orqali Afg'onistondan qariyb 2000 chet el fuqarolari evakuatsiya qilindi. Avstriya, Germaniya, Rossiya, Shveysariya kabi davlatlar bilan aeroport infratuzilmasidan foydalanish xizmatlarini taqdim etish, havo makoni orqali uchishga ruxsat berish, aeroportga uchib kelish, qo'nish, zarur texnik va logistika yordamini ko'rsatish bo'yicha birgalikda sa'y-harakatlar amalga oshirildi. **Afg'oniston masalasi O'zbekiston rahbariyatining mintaqaviy xavfsizlik va barqarorlikni ta'minlash bo'yicha umumiyy strategiyasining ajralmas bo'lagi hisoblanadi.** O'zbekiston Afg'onistondagi vaziyatni barqarorlashtirishga ko'mak berishda tinchliksevar loyihalarni amalga oshirishi Avstriya hukumati tomonidan e'tirof etildi. Chunki qo'shni davlat Afg'onistonda tinchlik o'rnatilmas ekan Markaziy Osiyo davlatlarining jahon hamjamiyatiga kirib borishida, iqtisodiy, investitsiyaviy, turizm sohalarida xalqaro hamkorlikni keng qamrovda davom ettirishida ma'lum to'siqlar kuzatiladi. Shveysariya Federal tashqi ishlar departamenti rasmiy web sahifasida "O'zbekistonga turizm sayohatlari uchun maslahatlar" bo'limida Afg'oniston bilan chegaradosh hududlarda xavfsizlik nuqtayi nazaridan sayohatlar uyushtirishda ehtiyyotkorona harakat qilish tavsiya etiladi" [9]. Ushbu jarayon O'zbekiston Respublikasi turizm

salohiyatining qisman cheklanishiga olib keldi. Shu sababli O'zbekiston Respublikasi prezidentlari BMT bosh assambleyasining umumiylig' ilishlarida "Afg'onistondagi muammo bu nafaqat mintaqaviy muammo, balki bu global muammo ekanligini bot-bot ta'kidlaydilar" [10;69]. Avstriya Respublikasi ushbu global muammoni tinch yo'l bilan hal qilish, bu borada mintaqada tinchlik va barqarorlikni ta'minlashda asosiy hamkor sheriklarimizdan hisoblanadi. Bu islohotlar samarasida mintaqada investitsiyaviy va turizm muhiti ancha yaxshilanganligini ko'rishimiz mumkin. Federal iqtisodiyot palatasi vitse-prezidenti Philipp Gadining aytishicha, so'nggi yillarda Avstriyaning turizm sohasida faoliyat yurituvchi kompaniyalari hamda ishbilarmon doira vakillari O'zbekiston bilan hamkorlik qilishga katta e'tibor qaratmoqda.

Ilm-fan, ta'lim sohasida hamkorlik: Ta'lim sohasi har bir mamlakat taraqqiyotini belgilaydigan, jamiyatning moddiy va madaniy muhitini yuksaltiradigan asosiy bo'g'ini hisoblanadi. Mamlakatimiz **ta'lim sohasida xalqaro aloqalarni rivojlantirib, dunyo rivojlangan davlatlarning tajribasini o'rganmoqda**. Ushbu dastur va loyihalar davlatda ta'lim sohasini rivojlantirish, ilg'or xorijiy tajribani qo'llagan holda o'quv-metodik jarayonni takomillashtirish, professor -o'qituvchilarning malakasini oshirish, talabalar almashinuvini kengaytirishga yo'naltirilgan. Mamlakatimiz ta'lim sohasida dolzarb islohotlar o'tkazilayotgan paytda rivojlangan mamlakatlarning ta'lim tizimini o'rganish, zamonaviy texnologiyalar va samarali metodlarni tadbiq etish ustuvor vazifa etib belgilandi. Germaniya, Avstriya, Shveysariya kabi mamlakatlarda iqtisodiyotini rivojlantirishda juda katta o'ringa ega bo'lgan Dual ta'lim shakli mamlakatimiz ta'lim sohasida joriy etildi. "An'anaviy ta'lim shaklida o'quvchi/talaba oliy yoki professional ta'lim muassasasida nazariy bilimlarni ko'proq egallab, amaliyot qismini juda oz soatlarda korxona va tashkilotlarda o'taydi. Dual ta'limda yoshlar haftada 2-3 kun ta'lim muassasasida nazariy bilimlarni va 3-4 kun korxona va tashkilotlarda haqiqiy ish jarayonlarida amaliy ko'nikmalarni egallaydi. Dual ta'lim shaklida tahsil olayotgan o'quvchi/talaba korxona va tashkilotlarda ishga qabul qilinganda ularga korxona tomonidan ustoz biriktiriladi va oylik maoshi to'lanadi" [11;73]. Bu tajriba asosida qabul qilingan prezident qaroriga ko'ra: 2022/2023-o'quv yilidan boshlab kunduzgi ta'lim shaklidagi 2-4-bosqich talabalar uchun haftalik o'quv mashg'ulotlar "4+2", jumladan darslarning 4 kuni OTMda, 2 kuni umumiylig' o'rta ta'lim muassasalarida amaliyot o'tash tartibida olib boriladi [12]. Mamlakatlarimiz universitet va ilmiy yo'nalishlarda ham aloqalar o'rnatildi. 2018-yildan beri Krems amaliy fanlar universiteti va Toshkent iqtisodiyot va biznes universiteti yoki Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti va Zalsburg universiteti o'rtasida yaqin hamkorlik yo'lga qo'yilgan.

Mustaqillik yillarida Fanlar Akademiyasi olimlari xorijiy hamkasblari bilan hamkorlikda ilmiy izlanishlar olib borish maqsadida dunyoning yetakchi ilmiy markazlariga muntazam tashrif buyurish imkoniga ega bo'ldilar. Bundan ko'zlangan asosiy maqsad O'zbekiston fanini dunyoga tanitish, fanning xalqaro integratsiya jarayoni hamda o'zbek olimlarining fandagi yutuqlarini mamlakat rivoji jarayonida amalda qo'llashdir. Avstriya Respublikasi ilmiy sohada mamlakatimizning eng yaqin hamkorlaridan hisoblanadi. "Fanlar akademiyasining 1991-2021-yillar davomida jahonning 94 ta davlati bilan o'zaro ilmiy hamkorlik aloqalarini o'rnatgan. Mazkur davlatlar Yer kurrasining barcha qit'alarini o'zida qamrab olgan. Fanlar akademiyasi ilmiy xodimlari eng ko'p tashrif buyurgan xorijiy hamkorlar orasida Avstriya Respublikasining o'rni alohida. Bu mamlakatga 174 nafar ilmiy xodim tashrif buyurgan va ilmiy hamkorlikdan

unumli foydalanganlar. Ayni paytda O'zbekistonga Avstriya xodimlari ilmiy stajirovka bilan kelganlar”[13;223].

Samarqand, Buxoro va Xiva kabi mashhur shaharlari bilan O'zbekiston butun dunyodan tashrif buyuruvchilarni o'ziga tortadigan tarixiy Ipak yo'lining yuragi hisoblanadi. Avstriyalik arxeologlar O'zbekistonga qayta-qayta tashrif buyurishadi. Shuningdek, nemishshunoslik, huquq, tarix va musiqa fanlari bo'yicha avstriyalik mutaxassislar bir qancha loyihalarni O'zbekiston hukumati bilan birqalikda amalga oshirib kelishmoqda. “Loyihalardan birida o'sha paytdagi Turkiston hududiga to'liq ixtiyoriy ravishda kelmagan avstriyaliklar, ya'ni Birinchi jahon urushi yillarida asirga olingan Avstriya-Vengriya imperiyasining minglab askarlari, xususan, yo'l qurilishida o'z izlarini qoldirgan asirlar tarixi o'rganilgan” [14;43]. 1914-yil avgustning oxiri sentabrning boshida Rossiyaning Harbiy va Ichki ishlar vazirliklari Turkiston ma'muriyati bilan birqalikda Avstro-Vengriya armiyasiga mansub harbiy asirlarni Toshkent, Samarqand, Skobelev, Ashxobad, Qo'qon, Andijonda joylashtirish va asirlar tarafidan bajariladigan ishlarning hajmi, turlari rejalashtirilgan edi[15;55]. Hozirgi O'zbekiston hududiga ko'chirilgan avstriyaliklar bilan bir asrdan ko'proq xalqlarimiz o'rtaida o'zaro do'stlik, ishonchga asoslangan munosabatlar tarixi xususida Avstriya ilmiy mutaxassislari tomonidan tadqiqotlar olib borildi. Bu ilmiy hamkorliklar mamlakatlarimiz ilmiy salohiyatining oshishida ijobjiy rol o'ynadi.

Madaniy hamkorlik: Madaniy hamkorlik ikki davlat o'rtaida do'stlik rishtalari va o'zaro yaqinlikni mustahkamlashga salmoqli hissa qo'shami. Madaniyat sohasidagi munosabatlarni yaxshilash davlatda madaniy boyliklarni targ'ib qilish, san'atning barcha turlari bo'yicha tajriba almashish, bu orqali mamlakat madaniy taraqqiyotini yanada yuksaltirish imkonini beradi. 2022-yilda Yevropaning mashhur madaniyat shahri hisoblangan Venada Avstriya-O'zbekiston hamkorlik munosabatlariga asos solinishining 30 yilligi munosabati bilan konferensiya uyushtirildi. O'zbekistonlik diplomatlar yig'ilganlarga so'nggi yillarda O'zbekistonda Prezident Shavkat Mirziyoyev rahnamoligida jamiyatning barcha jabhalarida amalga oshirilayotgan keng ko'lamlari va jadal demokratik islohotlar, jahon hamjamiyati tomonidan e'tirof etilgan Yangi O'zbekistonning bugungi kundagi yutuqlari haqida ma'lumot berdi. Shuningdek, O'zbekiston va Avstriya o'rtaida ko'p tomonlama munosabatlarning bugungi holati, erishilgan natijalar tahlil qilindi. Siyosat, savdo-iqtisodiy, madaniyat va gumanitar sohalardagi hamkorlikning istiqbolli yo'naliishlariga alohida e'tibor qaratildi. Konferensiya tadbirda har ikki mamlakat madaniy jabhalariga nazar tashlandi. Xususan, opera san'atkorlarimiz tomonidan sahnalashtirilgan Sulaymon Yudakovning “Maysaraning ishi”, Tolibjon Sodiqovning “Layli va Majnun” va Aleksey Kozlovskiyning “Ulug'bek”, Muxtor Ashrafining “Dilorom” spektakllari tomoshabinlarda unutilmas taassurot qoldirdi. Nemis ijod ahlidan, Juzeppe Verdining “La Traviata”, Wolfgang Amadey Motsartning “Figaroning uylanishi” kabi komediya janridagi sahna asarlari namoyish etildi. Bu konferensiya o'zbek va nemis xalqlarining qadimdan shakllanib kelgan madaniy ildizlari bugun ham ikki xalq o'rtaida hamkorlik, tajriba almashish orqali yanada taraqqiy etishini ko'rsatdi. 2022-yil 25-mart kuni O'zbekiston Respublikasi Tashqi ishlar vaziri Abdulaziz Kamilov va Avstriya Respublikasining Yevropa va tashqi ishlar federal vaziri Aleksandr Shallenberg ikki davlat o'rtaida diplomatik munosabatlar o'rnatilganining 30 yilligi munosabati bilan o'zaro tabrik almashdilar. *“Biz Avstriya bilan ochiq va konstruktiv mulqotni davom ettirishdan, siyosiy,*

parlamentlararo, iqtisodiy va ta'lim sohalarida hamkorlikni yanada rivojlantirishdan manfaatdormiz, – dedi O'zbekiston TIV Abdulaziz Komilov.

Huquqiy sohada tajriba almashish dasturlari: Bugungi globallashuv sharoitida dunyo mamlakatlari barcha sohalarda, barqaror taraqqiyot yo'lida hamkorlik aloqalarini yo'lga qo'ymoqdalar. Shiddat bilan rivojlanib borayotgan zamon qonunchilik sohasida ham doimiy yangilanish, o'zgarishlar qilishni taqozo etmoqda. Shu maqsadda "Oliy Majlis Qonunchilik palatasi boshqa davlatlarning parlamenti va xalqaro parlament tashkilotlari bilan hamkorlik to'g'risida bitimlar tuzishi, rasmiy parlament delegatsiyalari almashishi, shuningdek xalqaro aloqalarni mustahkamlashga qaratilgan turli tadbirlar o'tkazishi mumkin" [16]. Bu borada Avstriya Parlamenti O'zbekistonning yaqin hamkor mamlakatlaridan hisoblanadi. 2024-yil aprel oyida O'zbekiston parlamenti (Oliy Majlisi) Quyi palatasi raisining o'rribosari Alisher Qodirov boshchiligidagi O'zbekiston parlament delegatsiyasi Avstriya parlamentiga tashrif buyurdi. Delegatsiya a'zolari Milliy kengashning tashqi siyosat qo'mitasi vakillari bilan uchrashdi. "Markaziy Osiyo va Yevropada o'ziga xos mavqega ega bo'lgan O'zbekiston va Avstriya parlamentlari orasidagi munosabatlarni yangi bosqichga olib chiqmoqchimiz. Iqtisodiyot, energetika, ta'lim va turizm sohalarida aloqalarimizni rivojlantirish bo'yicha tadbirlar belgiladik" – dedi Alisher Qodirov[17]. Mamlakatlarimiz parlamentlararo munosabatlari tarixiga e'tibor qaratsak "O'zbekiston parlamenti 1- va 2- qonunchilik davrida (1995-2004) 123 dan ortiq xalqaro shartnoma va hujjatlarni ratifikatsiya qilgan. Ulardan eng muhimlari: "Xalqaro shartnomalar huquqlari to'g'risidagi Vena konvensiyasi hisoblanadi"[18;109]. Parlamentlarimiz o'rtasida bir necha bor tajriba almashish Avstriya ijtimoiy hayotida o'z samarasini bergan bir qancha qonunchilik loyihalari andozasining mamlakatimizda tatbiq etilishiga sabab bo'ldi. Bugungi kunda islohotlarimiz samarasi ko'p jihatdan qonun ustuvorligini ta'minlash, kuchli demokratik institutlarni shakllantirishga bog'liq. Fuqarolik jamiyatni nafaqat davlatning majburlov kuchi bilan, balki uning a'zolari bo'lmish fuqarolarning o'zlarini orqali saqlab turiladigan va qat'iy tartib qaror topgan jamiyatdir. Bunday jamiyat o'zini o'zi yuksak darajada tashkil etishi bilan ajralib turadi. Huquq-tartibot organlarining aholi bilan muloqoti hamda qonunlarga rioya etishda mamlakat fuqarolarining huquq tartibot organlariga yaqindan ko'mak berishi huquqni muhofaza etish organlarining o'z faoliyat vazifalarini samarali bajarish, huquqiy tartibotni ta'minlash, jinoyatlarni oldini olish va boshqa funksional vazifalarini bajarishga ko'maklashadi. Ushbu maqsaddan kelib chiqib Avstriya huquq-tartibot organlari bilan fuqarolik jamiyatni institutlari o'rtasida korporativ hamkorlik to'g'risida qonun hujjatlari o'rganildi va O'zbekiston Respublikasi qonunchiligidagi bu tajribalar joriy etildi. "Avstriya va Daniya qonunchiligidagi "politsiyaning do'stlari" nomli klublar shoxobchasi ancha keng tarqalgan. Munitsipal darajada politsiya bilan hamkorlik Kengashlari faoliyat yuritadi. Ular uch tomonlama shartnomalar, ya'ni politsiya idorasi, mahalliy ma'muriyat va aholi o'rtasida turar joylardagi jamoatchilik tuzilmalari o'rtasida tuziladigan shartnomalar asosida faoliyat olib boradi" [19;31]. Avstriyaning ushbu qonunchilik tajribasi asosida qabul qilingan "Ijtimoiy sheriklik to'g'risida" O'zbekiston Respublikasining qonuniga ko'ra ijtimoiy sheriklik quyidagi sohalarda amalga oshirilishi mumkin. "Aholini ijtimoiy muhofaza qilish, qo'llab-quvvatlash va uning ijtimoiy faolligini oshirish; atrof muhitni, aholining sog'lig'ini muhofaza qilish va sog'lom turmush tarzini qaror toptirish; aholining huquqiy bilimlari, huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini yuksaltirish, fuqarolik jamiyatni va demokratik huquqiy davlat assoslарini mustahkamlash; tarixiy-madaniy qadriyatlarni tiklash va

saqlash; iste'molchilarning huquqlarini himoya qilish;”[20]. Ushbu qonun qabul qilinishi natijasida aholi o'zi istiqomat qiladigan hududda doimiy kuzatuv olib boradi hamda sodir bo'layotgan shubhali holatlar yuzasidan Ichki ishlar organlariga ma'lumot berib turadi, fuqarolar nazorat olib borish jarayonida ishtirok etadi, zarurat bo'lganda tartibbuzarlarni tartibga chaqirishadi. Bu jamiyatda loqaydlikni bartaraf etib, ijtimoiy mansublik hissini kuchaytiradi. Avstriya qonunchilik tajribasidan foydalanish mamlakatimiz fuqarolik jamiyatida huquqiy madaniyatning yanada yuksak bo'lishi, fuqarolarda o'zlarini yashab turgan hududlarining xavfsizligi, toza ekologik muhiti uchun harakat qilish imkoniyatini yaratib berdi.

“2024-yil fevral oyida O'zbekistonning yuqori darajadagi delegatsiyasi Vena shahriga tashrif buyurdi va u yerda Federal jinoyat politsiyasi boshqarmasi vakillari bilan birgalikda giyohvand moddalar jinoyatchiligiga qarshi kurashish strategiyasi muhokama qilindi”[21]. Ushbu muhokamalar natijalari 2024-yil may oyida qabul qilingan “O'zbekiston Respublikasida giyohvandlik va giyohvandlikka qarshi kurashish bo'yicha 2024-2028-yillarga mo'ljallangan Milliy strategiya”ga kiritildi. Bu qonunlar fuqarolik jamiyatida demokratiya tamoyillarining namoyon bo'lishi, jamoatchilik manfaatlarini hisobga olgan qonunlarning yaratilishi uchun asos bo'ladi.

Xulosa. Olib borilgan tadqiqotga ko'ra O'zbekiston Respublikasi iqtisodiyoti rivojlangan Avstriya Respublikasi bilan hamkorlik aloqalari mustahkamlanishi oqibatida eksport, import, investitsiya, turizm sohalarining barqaror rivojlanishiga olib keldi. Avstriyalik kompaniyalarning O'zbekiston bilan hamkorlik qilishga qiziqishi yuqoriligi va mamlakatimiz iqtisodiyotining turli tarmoqlarida istiqbolli qo'shma loyihalarga sarmoyalarni ko'paytirishga tayyor ekanligi kuzatildi. 2022-yil Vena shahrida bo'lib o'tgan ko'rgazma O'zbekiston qishloq xo'jalik mahsulotlarining dunyo bozorlariga olib chiqilishida, mamlakatimizdagi noyob mahsulotlarga jahon bozorida talabning kuchayishida katta ahamiyat kasb etdi. Rivojlangan Yevropa davlatlari bilan bunday muhim ahamiyatga ega ikki va ko'p tomonlama shartnomalar bilan erishilganligi O'zbekistonda olib borilayotgan tinchlikparvar, pragmatik va faol diplomatiyaning mahsulidir. Hamkorlikda amalga oshirilgan ilmiy loyihalar O'zbekiston ilm-fani oldida turgan dolzarb muammolar yechimida katta ahamiyatga ega bo'ldi. Avstriya qonunchilik namunasida “4+2” dasturining joriy etilishi talabalarda ham nazariy ham amaliy ko'nikmalarni o'zlashtirish imkonini berdi. Bu esa ta'lim mamlakatimiz tizimidagi azaliy muammo – nazariy jihat bilangina talabani cheklab qo'yishning kichik yechimi bo'lib kirdi. Ikki davlat o'rtasida parlamentlararo hamkorlik mamlakatimiz qonunchilik jarayonlarining zamon bilan hamnafas rivojlanishi uchun ham o'z samarasini berib kelmoqda. Bu qonunlar fuqarolarimizda huquqiy madaniyatning yuksalishi va davlat boshqaruvida daxldorlik his qila olishda muhim ahamiyatga ega.

Адабиётлар/Литература/References:

1. Olimova, I. T. (2024). O'ZBEKISTONNING YEVRUPADA MAMLAKATLARI BILAN HAMKORLIGI: Yangi O'zbekiston taraqqiyotida tadqiqotlarni o'rni va rivojlanish omillari. Yangi O'zbekiston taraqqiyotida tadqiqotlarni o'rni va rivojlanish omillari, 6(3), 45-51.
2. Farxod o'g'li, P. L. (2024). O'ZBEKISTON TASHQI SAVDOSINING TARKIBI VA IQTISODIY HAMKORLIK YO 'NALISHLARI. TADQIQOTLAR. UZ, 35(2), 140-149.
3. O'zbekiston Respublikasi Tashqi Ishlar vazirligi rasmiy web sayti <https://mfa.uz> ma'lumotidan. 08.11.2021. Avstriya Tashqi ishlar vaziri bilan uchrashuv to'g'risida

4. Kamolov, M. N., & Buriyeva, U. N. (2022). SPECIAL INDUSTRIAL ZONES OPERATING IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN AND THEIR SIGNIFICANCE TODAY. Journal of Geography and Natural Resources, 2(01), 15-23.
5. Turayeva, G., Ortiqboyeva, S., Qo'ziyev, I., Rasulov, A., Tojiboyeva, T., Turdibekov, U. B., ... & Yangiboyeva, M. (2022). MADE IN UZBEKISTAN BRENDI BILAN SOTILAYOTGAN EKSPORT MAXSULOTLARINING STATISTIK KO'RSATKICHLARI. Инновационные исследования в современном мире: теория и практика, 1(28), 240-243.
6. "Yangi O'zbekiston" gazetasi. 2023-yil 4-dekabr soni. "Avstriya bilan savdo-iqtisodiy hamkorlik chegaralari kengaytiriladi" maqolasi.
7. <https://mfa.uz/> 21.09.2022
8. Xalq so'zi gazetasi 2021-yil 9-noyabr "Avstriya bilan hamkorlik kengayadi" №239(8019)
9. Shveysariya Federal tashqi ishlar departamentining rasmiy web sahifasi <https://www.eda.admin.ch>
10. Abdumannonovich, N. M., Obidjonovich, E. U., Azamovich, M. A., & Azimjonovich, R. I. (2022). Afg'onistondagi siyosiy vaziyatni izga solishdagi o'zbekistonning sayxarakatlari. *Yosh Tadqiqotchi Jurnali*, 1(2), 69-74.
11. Jalilov, A. A., & Qodirova, S. T. (2024). DUAL TA'LIM NIMA? DUAL TA'LIM HAQIDA TUSHUNCHA. Uzbek Scholar Journal, 26, 73-75.
12. 12.PQ – 22.06.2022." Pedagogik ta'lism sifatini oshirish va pedagog kadrlar tayyorlovchi oliy ta'lim muassasalari faoliyatini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"
13. FAYZIYEVICH, I. A. (2024). INTERNATIONAL SCIENTIFIC RELATIONS OF THE ACADEMY OF SCIENCES OF UZBEKISTAN DURING THE YEARS OF INDEPENDENCE (1991-2021). International Journal of Philosophical Studies and Social Sciences, 4(1), 216-227.
14. Diss. Файзиева Ф. Бухоро амирлигига рус манзилгоҳларидағи ижтимоий, иқтисодий ва маданий ҳаёт (1868-1920 йй.)- Buxoro-2022
15. Гоффоров Ш. Тарих ва тақдир Россия империясидан Туркистонга кўчирилганлар – Тошкент. Узбекистан Республикаси Фанлар академияси «Фан» нашрнёти -2006
16. 34-moddaning birinchi qismi O'zbekiston Respublikasining 2018 yil 18 apreldagi O'RQ-476-sonli Qonuni tahririda — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi
17. 17.Milliy tiklanish demokratik partiyasi rasmiy web sahifasi. <http://www-milliytiklanish.uz>
18. Diss. Khurshidbek Inomjonov. "Die Außenpolitik der Republik Usbekistan im Spannungsfeld von Staatsbildung und regionaler Integration" "T" – 2005
19. (Umurzakov, D. (2024). ICHKI ISHLAR ORGANLARI FAOLIYATIDA OCHIQLIK VA SHAFFOFLIKNI TA'MINLASH: XORIJ TAJRIBASI. Евразийский журнал академических исследований, 4(3 Part 2), 30-38.
20. <https://lex.uz> "Ijtimoiy sheriklik to'g'risida" O'zbekiston Respublikasining qonuni"
21. Avstriyaning O'zbekiston elchixonasi rasmiy web sahifasi <https://www.bmeia.gv.at/> ma'lumotlaridan.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ**

Nº 6 (4) – 2024

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

**Ижтимоий-гуманитар фанларнинг
долзарб муаммолари**” электрон
журнали 2020 йил 6 август куни 1368-
сонли гувоҳнома билан давлат
рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
маъсулити чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой
тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-
уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).